

KONINKRIJK.

LES 35

1	GEBED
----------	--------------

Bid om Gods leiding door Zijn Geest, voor bewustwording van Zijn aanwezigheid en voor het luisteren naar Zijn stem. Wijd deze groep en les toe aan de Heere.

2	UITWISSELEN (20 minuten) <i>[STILLE TIJDEN]</i> JESAJA 9, 10, 11 en 40
----------	---

Deel (of lees) om de beurt in het kort wat je in een van je stille tijden uit de toegewezen Bijbelgedeelten geleerd hebt (Jesaja 9, 10, 11 en 40). Luister naar de persoon die deelt, neem hem serieus en accepteer hem. Ga niet verder in op wat hij deelt. Maak aantekeningen.

3	MEMORISATIE (5 minuten) <i>[SLEUTELVERZEN IN ROMEINEN]</i> (15) ROMEINEN 10:17
----------	---

Repeteer twee aan twee.

(15) Romeinen 10:17. Zo is dan het geloof uit het gehoor en het gehoor door het Woord van Christus (HSV: God).

4	ONDERRICHT (85 minuten) <i>[DE GELIJKENISSEN VAN JEZUS]</i> DE RIJKE DWAAS en DE RIJKE MAN EN DE BEDELAAR LAZARUS
----------	--

**“De gelijkenis van de rijke dwaas” in Lukas 12:13-21
en “de gelijkenis van de rijke man en de bedelaar Lazarus” in Lukas 16: 19-31 zijn gelijkenissen over
AARDSE BEZITTINGEN IN GODS KONINKRIJK.**

“Een gelijkenis” is een aards verhaal met een hemelse betekenis. Het is een levensecht verhaal of een illustratie ontworpen om een geestelijke waarheid te leren. Jezus maakte gebruik van gewone dingen en alledaagse gebeurtenissen om licht te werpen op de geheimenissen van het Koninkrijk van God en om mensen te confronteren met de werkelijkheden van hun situatie en de noodzaak van hun verandering.

Wij bestuderen deze gelijkenis m.b.v. de zes richtlijnen voor de uitleg van gelijkenissen (Zie Handleiding 9, supplement 1).

A. DE GELIJKENIS VAN DE RIJKE DWAAS

Lees Lukas 12:13-21.

1. Begrip het natuurlijke verhaal van de gelijkenis.

Introductie. De gelijkenis wordt met figuurlijke woorden verteld en de geestelijke betekenis van de gelijkenis wordt hierop gebaseerd. Daarom bestuderen wij eerst de woorden en de culturele en historische feiten van de achtergrond van het verhaal.

Bespreek. Wat zijn de levensechte elementen van het verhaal?

Aantekeningen.

Een rijke man. Een rijke man had in de oogsttijd veel binnengehaald. De Bijbel veroordeelt een mens niet als hij succesvol of rijk is. Job, Abraham, Salomo en Jozef van Arimathea waren allen rijke mannen. De tekst geeft niet de indruk dat deze man door middel van oneerlijkheid of door te gokken (bv. in loterijen) rijk geworden was. Veel eerder dat God hem gezegend had in het werk van zijn handen.

Materialisme. Wat verkeerd ging met deze man was niet dat hij rijk was, maar dat hij materialistisch was! Hij beseftte niet dat zijn lichaam sterfelijk was en dat hij niet voor een heel groot aantal jaren zou leven. Hij hield ook geen rekening met het feit dat zijn rijkdom zijn ziel niet kon verzadigen! Terwijl zijn lichaam zo veel bezat, bezat zijn ziel niets!

Zelfzucht. Deze man dacht alleen aan zichzelf en niet aan andere mensen. Hij maakte plannen waarin alleen plaats was voor “ik” en “mijn bezittingen”. Hij dacht niet aan zoveel mensen in de wereld die arm zijn en zelfs honger hadden. Hij overwoog niet om met zijn rijkdom andere mensen te helpen.

Atheïst. Hij dankte en verheerlijkte God niet voor zijn succes en rijkdom. Hij gedroeg zich als een atheïst. Koning David zei, “Loof de HEERE, mijn ziel, en vergeet niet één van Zijn weldaden” (Psalm 103:2)! Maar deze man zei, “Ik

zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al mijn koren en al mijn goederen opslaan. En ik zal tegen mijn ziel (tot zichzelf) zeggen: Ziel, u hebt veel goederen liggen voor veel jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk” (Lukas 12:18-19)! Hij dacht er niet aan dat al deze weldaden uit Gods genade aan hem geschonken waren. Jakobus 1:17 zegt, “Elke goede gave en elk volmaakt geschenk is van boven en daalt neer van de Vader der lichten (de sterrenhemel), bij wie er geen verandering is, of schaduw van omkeer.”

Onverwachte dood. Op datzelfde moment zei God tegen hem, “Dwaas! In deze dag zal men uw ziel (leven) van u opeisen en wat u gereedgemaakt heb, voor wie zal het zijn?” Hoe God tot hem sprak, wordt niet gezegd. Het kon direct geweest zijn door een hoorbare stem van de Heilige Geest in zijn hart, door zijn geweten of door een profeet. Belangrijk is dat God hem “een dwaas” noemde, omdat hij dacht dat hij aan God geen behoefte had.

Hij was de kapitein van zijn eigen leven en de baas van zijn eigen bestemming. God ging zijn ziel van zijn lichaam scheiden (dat wil zeggen, hij ging sterven), niet pas na veel jaren van een gelukkig leven met al zijn bezittingen, maar diezelfde dag nog! Hij was een dwaas omdat hij geen rekening hield met het feit dat hij sterfelijk was en geen beheer over zijn sterfdag en uiteindelijke bestemming had. Hij heeft niet gedacht aan de woorden van de profeet Jesaja, “Een stem zegt: Roep! En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees (mensen) is gras. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest van de HEERE erover blaast ... Maar het Woord van onze God bestaat voor eeuwig” (Jesaja 40:6-8)!

2. Bestudeer het verband en bepaal de elementen van de gelijkenis.

Introductie. Het verband van het “verhaal” van de gelijkenis kan bestaan uit “de achtergrond” en “de uitleg of toepassing” van de gelijkenis. De achtergrond van de gelijkenis verwijst naar *de aanleiding* om het verhaal te vertellen, of beschrijft *de omstandigheden* toen het verhaal verteld werd. De aanleiding wordt gewoonlijk *vóór het verhaal* gevonden en de uitleg of toepassing wordt gewoonlijk *ná het verhaal* gevonden.

Ontdek en bespreek. Wat is de aanleiding, het verhaal en de uitleg of toepassing van deze gelijkenis?

(1) De aanleiding van de gelijkenis staat in Lukas 12:4-7,13-15.

Je zorgen maken over je lichamelijke dood. Jezus had de schare gewaarschuwd tegen bezorgdheid over hun sterfdag. Hij zei, “Wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Maar Ik zal u laten zien voor Wie u bevreesd moet zijn: Wees bevreesd voor Hem, Die nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen. Ja, Ik zeg u, wees bevreesd voor Hem (Lukas 12:4-5)!” Jezus had zijn discipelen bemoedigd met betrekking tot de lichamelijke dood. Het ergste wat vijanden tegen christenen kunnen doen, is hun lichamen doden. Maar hun zielen (geesten) kunnen zij nooit doden! Hun macht om kwaad te doen tegen christenen wordt beperkt tot hun tijdelijke lichamelijke leven hier op deze aarde. Meer macht dan deze hebben zij niet! Maar Jezus Christus waarschuwde mensen tegen de eeuwige dood! De macht om het lichaam van een mens tijdelijk te doden kan niet vergeleken worden met de macht om de ziel (geest) van de mens in de eeuwige hel te gooien!

Je zorgen maken over geld. Iemand uit de menigte mensen vroeg Jezus om op te treden in een geschil met betrekking tot een erfenis. In het Oude Testament wordt precies geregeld hoe een erfenis verdeeld moest worden (Deuteronomium 21:15-17, Numeri 27:8-11 en Numeri 36). Het is mogelijk dat in dit geval de oudere broer niet een derde van de erfenis aan zijn jongere broer wou geven. Hoe dan ook, er schijnt onrecht in het spel te zijn. Omdat de Joodse wetgeleerden soms in dergelijke zaken een uitspraak deden, werd Jezus gevraagd om in deze zaak ook een uitspraak te doen.

Maar Jezus weigerde, omdat Hij Zich niet wilde bemoeien met zaken die de overheid moest uitvoeren en omdat Hij het zoeken en redden van verloren mensen belangrijker vond. Jezus wist dat vooringenomenheid met bezittingen zijn wortel in de hebzucht heeft. Daarom vertelde Hij de gelijkenis van de rijke dwaas aan een hele menigte die ernaar luisterde.

(2) Het verhaal van de gelijkenis staat in Lukas 12:16-20.

(3) De uitleg of toepassing van de gelijkenis staat in Lukas 12:20-21, deels in het verhaal en deels in de laatste waarschuwing van Jezus.

Jezus zei dat alleen een dwaas denkt dat hij zeggenschap heeft over het einde van zijn leven en zijn finale bestemming! Het leven is iets waar zelfs de rijkste mensen geen zeggenschap over hebben! Jezus waarschuwde dat een mens die begaan is met materiële rijkdom en daardoor geestelijke armoede lijdt, een dwaas is in de ogen van Jezus Christus. Hij zou als de dwaas in deze gelijkenis sterven! De fundamentele fout van deze dwaas was dat hij dacht dat hij zijn leven kon bouwen op grond van zijn aardse bezittingen!

3. Bepaal welke bijzonderheden in de gelijkenis relevant zijn.

Introductie. Jezus heeft niet bedoeld dat elke bijzonderheid in een gelijkenis noodzakelijk een geestelijke betekenis moet hebben! Gelijkenissen zijn geen allegorieën. De relevante bijzonderheden in het verhaal van een gelijkenis versterken het centrale punt, het hoofdthema of de les van de gelijkenis. Daarom moeten wij niet aan elke bijzonderheid van het verhaal van een gelijkenis een geestelijke betekenis toeschrijven!

Ontdek en bespreek. Welke bijzonderheden in het verhaal van deze gelijkenis zijn echt relevant?

Aantekeningen.

Aantekeningen.

Jezus gaf alleen aan “de rijke man” een specifieke betekenis. Hij vertegenwoordigt elk dwaas op de aarde die rijkdom voor zichzelf bijeenbrengt, maar ondertussen arm ten aanzien van de God van de Bijbel blijft.

4. Bepaal de belangrijke boodschap van de gelijkenis.

Introductie. De belangrijke boodschap (de centrale boodschap of het hoofdthema) van de gelijkenis wordt gevonden in de uitleg of toepassing van de gelijkenis of in het verhaal van de gelijkenis zelf. Van hoe Jezus Christus Zelf Zijn gelijkenissen uitlegde of toepaste, weten wij hoe we gelijkenissen moeten uitleggen. *Een gelijkenis heeft meestal maar één hoofdthema, één belangrijke boodschap, één centrale les.* Daarom moeten wij niet proberen een geestelijke waarheid in elke bijzonderheid van het verhaal van een gelijkenis te vinden. Dus, bepaal de belangrijke boodschap van een gelijkenis.

Bespreek. Wat is de belangrijke boodschap van deze gelijkenis?

Aantekeningen.

De gelijkenis van de rijke dwaas in Lukas 12:13-21 gaat over “aardse bezittingen in Gods Koninkrijk.”

De belangrijke boodschap van deze gelijkenis is de volgende: “Mensen moeten niet voor zichzelf leven, maar moeten in elk opzicht rekening houden met de God van de Bijbel, vooral met betrekking tot de tijdelijke bezittingen op de aarde en het eeuwige leven.”

Afhankelijkheid van God in je dagelijks leven op de aarde is één van de fundamentele kenmerken van Gods Koninkrijk. De ware burgers in Gods Koninkrijk bouwen hun leven niet op de basis van hun aardse bezittingen, maar in volledige afhankelijkheid van God.

5. Vergelijk de gelijkenis met vergelijkbare Bijbelgedeelten.

Introductie. Sommige gelijkenissen hebben overeenkomsten met elkaar en kunnen vergeleken worden. Maar de waarheid in alle gelijkenissen hebben vergelijkbare waarheden die in andere Bijbelgedeelten geleerd worden. Probeer belangrijkste verwijzingen in de Bijbel te vinden die je helpen om de gelijkenis uit te leggen. Vergelijk altijd de uitleg van een gelijkenis met het directe en duidelijke onderricht van de Bijbel.

(1) Hoe kijkt de Bijbel naar materiële welvaart?

- Nergens in de Bijbel veroordeelt God materiële rijkdom.
- “Abraham was zeer rijk, aan vee, aan zilver en aan goud” (Genesis 13:2).
- God gaf aan koning Salomo heel veel wijsheid, rijkdom en eer (1 Koningen 3:10-13).
- Job had zoveel bezittingen dat hij in het hele Midden Oosten bekend stond als de meest aanzienlijke man (Job 1:3; 42:12).
- Jozef van Arimathea was een discipel van Jezus Christus en ook een rijke man (Matteüs 27:57).
- God beveelt rijke mensen in deze wereld om niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet op de onzekere rijkdom te vestigen. Zij moeten hun verwachting op de levende God vestigen Die ons alle dingen in rijke mate verschaft om ervan te genieten. God beveelt rijke mensen om goed te doen, rijk te zijn in goede werken, vrijgevig te zijn en bereid om samen te delen. Op deze wijze verzamelen zij voor zichzelf een rijke schat: een goed fundament voor de toekomst, opdat zij het eeuwige leven op de nieuwe aarde mogen verkrijgen (1 Timoteüs 6:17-19; zie Matteüs 6:19-21)!

(2) Wat zijn bepaalde valkuilen voor rijkdom?

- Rijkdom kan een mens hoogmoedig maken en veroorzaakt dat een mens God gaat vergeten (Deuteronomium 8:11-14).
- Rijkdom kan de oorzaak zijn dat een mens zijn vertrouwen op materiële dingen zet en ontrouw aan God wordt (Job 31:24-28).
- Rijkdom kan een mens ontevreden maken met wat hij al bezit, zodat hij zijn hele leven gaat geven alleen maar om zijn materiële bezittingen te vergroten (Prediker 5:10-11).
- Rijkdom kan een mens verhinderen om Gods Koninkrijk binnen te gaan (Markus 10:21-26).
- Rijkdom kan een mens arrogant maken, zodat hij anderen gaat dreigen, onderdrukken en met onrecht behandelen.
- Rijkdom kan een mens zelfzuchtig of vrekkelig maken (Psalm 73:2-12; Jakobus 5:1-6).

(3) Hoe kun je wat deze Bijbelgedeelten leren vergelijken met wat deze gelijkenis leert?

- Psalm 37:4-6. Wie op de HEERE vertrouwt en in Hem zijn vreugde scheidt, krijgt wat zijn hart verlangt. God zal zijn gerechtigheid voor alle mensen zichtbaar maken.
- Spreuken 16:2-3. God zal de plannen van wie zijn werken aan de HEERE toevertrouwt, bevestigen.
- Matteüs 6:33. God zal alle dingen die echt nodig in het leven zijn, geven aan wie boven alles Gods Koninkrijk en gerechtigheid zoeken.
- 1 Korintiërs 10:31. “Of u eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot eer van God”.

- Kolossenzen 3:23-24. “En alles wat u doet, doe dat van harte, als voor de Heere en niet voor mensen, in de wetenschap dat u van de Heere als vergelding de erfenis zal ontvangen”! Deze erfenis bestaat uit de nieuwe hemel en de nieuwe aarde!

(4) Hoe kun je wat Matteüs 6:19-24 leert vergelijken met wat deze gelijkenis leert?

Wie God dient, verzamelt schatten voor zichzelf in de hemel. Het volk van God (de christenen) moeten zich bezig houden met schatten verzamelen in de hemel.

De schatten op de aarde vergaan allemaal door mot of roest. “Mot en roest” vertegenwoordigen alles op de aarde dat maakt dat je bezittingen minder waarde krijgen en uiteindelijk hun zin verliezen. Brood wordt droog en kruimelig (Jozua 9:5), kleren verslijten (Psalm 102:27), akkers groeien vol netels en distels (Spreuken 24:31), muren en hekken worden afgebroken (Spreuken 24:31), balken zakken ineen en daken gaan lekken (Predikers 10:18) en zilver en goud verliezen hun glans en hun waarden (1 Petrus 1:7,18). Zo veroorzaken een tyfoon, een aardbeving, een vloed (tsunami), plantenziekten, termieten, gronderosie, menselijke fouten en ongelukken, enz. vernielingen van aardse bezittingen. Dieven breken door aarden muren van huizen en stelen. Inflatie, onderdrukkende belastingen, onteigeningen, failliete banken, de ineenstorting van de aandelenmarkt, uitgaven bij langdurige ziekten en operaties en nog veel meer rampen doen rijkdom in de mist verdwijnen. Ook het menselijke lichaam, zelfs van de sterkste en fitste mensen, kwijnen geleidelijk weg (Psalm 32:3; 39:4-7; 90:10; 103:14-16). Als een mens sterft, kan hij niets van wat hij in zijn leven bijeen gebracht heeft meenemen.

Maar de schatten in de hemel kunnen hun waarden niet verliezen, kunnen niet vergaan en kunnen niet gestolen worden! Deze schatten zijn alle zegeningen in Gods Koninkrijk (zie Efeziërs 1:3) zoals:

- de goedertierenheid van de HEERE die voor eeuwig duurt (Psalm 138:8);
- het leven met God dat nooit eindigt (Johannes 3:16);
- een bron van levend water die vanuit een christen opborrelt en hem voor altijd verzadigt (Johannes 4:14);
- een geschenk dat nooit verloren gaat (Johannes 6:37-39);
- een sterke en beschermende hand waaruit niemand en niets een christen kan rukken (Johannes 10:28);
- een keten van Gods soevereine handelingen die niet verbreken kan worden (Romeinen 8:28-30);
- een liefde waarvan Gods uitverkorenen nooit gescheiden zullen worden (Romeinen 8:37-39);
- een roeping die nooit herroepen zal worden (Romeinen 11:29);
- een fundament dat altijd vast staat (2 Timoteüs 2:19);
- een Koninkrijk dat nooit kan wankelen (Hebreeën 12:28; Daniël 2:44);
- en een erfenis die nooit verwelkt of vergaat (1 Petrus 1:4-5).

“Het oog is de lamp van het lichaam”. Evenals het lichamelijke oog van de mens hem in contact brengt met de aardse werkelijkheid, zo brengt zijn geestelijke oog hem in contact met de hemelse Vader en leidt hem in geestelijke en morele zaken. Maar het sterke verlangen naar aardse bezittingen kan een mens blind maken voor geestelijke en morele zaken. Door zijn doel op de aarde te missen, namelijk God met zijn leven en zijn bezittingen te verheerlijken, zal de mens uiteindelijk alles moeten missen!

6. Maak een samenvatting van de belangrijkste leerstellingen in deze gelijkenis.

Bespreek. Wat zijn de belangrijkste onderwijzingen of boodschappen (lessen) van deze gelijkenis? Wat leerde Jezus Christus ons te *weten*, te *geloven*, te *zijn* en te *doen*?

Aantekeningen.

(1) Onafhankelijkheid van God.

Tegenwoordig sparen mensen geld voor hun oude dag en dragen bij aan hun pensioen. Zij hebben levensverzekeringen en verzekeringen voor ongeveer alles wat je kunt bedenken. Maar niemand kan een levensverzekering op het leven zelf sluiten! Er is geen verzekering voor een voldoende inkomen, voor complete gezondheid, enz. omdat ziekten, rampen en de dood ieder moment kunnen toeslaan, de economie ieder moment kan instorten en het land op een volkomen onverwacht ogenblik in een oorlog gedompeld kan worden. Het leven op aarde kan elk moment eindigen! Genieten van aardse bezittingen kan om verschillende redenen plotseling tot een einde komen. Het is uiterst dwaas om te denken dat je alles gedaan hebt om het leven hier op de aarde en de toekomst zeker te stellen, als je nalaat je voor te bereiden op de toekomstige eeuwigheid na de lichamelijke dood! Iedereen die God buiten zijn leven op de aarde sluit, is een dwaas (Psalm 14:1-3)!

(2) Hebzucht.

Hebzucht leidt tot onafhankelijkheid van God. Dit Bijbelgedeelte zegt niet dat deze man oneerlijk, corrupt of een dief was. We moeten ervan uitgaan dat hij zijn rijkdom op een eerlijke wijze verdiend heeft. Maar zijn val was dat *hij de verkeerde geestelijke houding had: hij plande zijn leven buiten God om!* Hij toonde geen dankbaarheid aan God voor zijn rijkdom, maar prees alleen zijn eigen harde werk (1 Korintiërs 4:7). Hij was ontevreden, omdat hij altijd nog meer rijkdom wou bezitten (Filippenzen 4:11-12). Hij deelde niets met anderen, maar leefde voor zijn eigen plezier (1 Korintiërs 15:32). Hij stelde geen vertrouwen op God, omdat hij zich steeds zorgen maakte over zijn bezittingen (Matteüs 6:31-34). Hij dacht niet aan de vergankelijkheid van het leven op deze aarde en ook niet aan de eeuwigheid

van zijn ziel. Als het leven ophoudt, wat is er dan nog om je zorgen te maken (Matteüs 16:26)? Hij jaagde achter tijdelijke en vergankelijke zaken, maar veronachtzaamde wat eeuwig en onvergankelijk is te zoeken (2 Korintiërs 5:7). Samenvattend leefde hij onverschillig! Zijn menselijke verlangens werden afgewezen, omdat zij aan de top van zijn waardesysteem kwamen te staan. Voor deze rijke dwaas was winst maken belangrijker dan waarheid, gerechtigheid en barmhartigheid.

(3) Verslaafd zijn aan geld.

Rijkdom heeft het vermogen sterker te worden dan degene die het bezit, zodat de bezitter uiteindelijk de slaaf wordt van zijn eigen rijkdom. Zijn rijkdom maakt dat hij zijn geestelijke en morele vrijheid kwijt raakt en een slaaf van materialisme wordt.

B. DE GELIJKENIS VAN DE RIJKE MAN EN DE BEDELAAR LAZARUS

Lees Lukas 16:19-31.

1. Begrijp het natuurlijke verhaal van de gelijkenis.

Bespreek. Wat zijn de levensechte elementen van het verhaal?

Aantekeningen.

Het leven van de rijke man met een bedelaar voor zijn deur komt maar al te veel voor in dit leven. De beschrijving van hun leven na de lichamelijke dood is *figuurlijk*.

De rijke man en de bedelaar voor hun lichamelijke dood. Deze man was heel rijk, omdat hij zich kon veroorloven zich in purper en fijn linnen te kleden. De purper kleurstof werd uit schelp- en schaaldieren geproduceerd en was een heel duur proces. Dikwijls konden alleen koningen zich in purper kleden. Deze rijke man leefde in weelde, omdat hij graag aan iedereen wou tonen hoe rijk hij was! Hij pronkte graag met zijn rijkdom. Maar hij was ook onbarmhartig, ongevoelig en zelfzuchtig.

Aan de poort van het huis van deze rijke man lag een bedelaar. Hij werd elke dag daar neergelegd, omdat hij waarschijnlijk verlamd was. Zijn naam “Lazarus” werd afgeleid van de naam “Eleazar” en betekent “God heeft geholpen”. Waarschijnlijk gaf Jezus de bedelaar in Zijn verhaal deze naam, om aan te tonen dat de bedelaar in al zijn ellende op Gods hulp vertrouwde. Hij kon niet in zijn eigen noden voorzien en had geregeld honger. Hij kon de zweren op zijn lichaam zelf niet verzorgen en daarom likten de honden op straat zijn wonden. Dit deed pijn of was heel irriterend.

De rijke man moest de arme bedelaar wel elke dag gezien hebben, want hij lag aan zijn voordeur! Hij had een geweldige kans om barmhartigheid te tonen en hulp aan te bieden. En toch gaf hij de bedelaar niet eens de restjes van zijn eten. Hij leefde alleen maar voor zichzelf!

De bedelaar en de rijke man na hun lichamelijke dood. Eerst stierf de bedelaar. Er wordt niets over zijn begrafenis gezegd. Als er wel een begrafenis was, dan werd hij waarschijnlijk met een kruiwagen naar een gat op een onbekende plaats gebracht en in stilte begraven. Maar wat er met zijn ziel (geest) gebeurde krijgt veel aandacht in het verhaal van Jezus. Engelen (Hebreeën 1:14) brachten zijn ziel (geest, zijn immateriële onzichtbare zelf) naar de schoot van Abraham. “De schoot van Abraham” is een Hebreeuws uitdrukking die afgeleid wordt wanneer mensen bij een diner of feestmaaltijd op banken rondom een tafel liggen om te eten. De plaats in je schoot (aan je rechterzijde) was de ereplaats (Lukas 14:7; Johannes 1:18). De ziel van de bedelaar werd dus naar de hemel bij God gebracht en kreeg een ereplaats!

De rijke man stierf ook en werd begraven. Waarschijnlijk kreeg hij een indrukwekkende begrafenis op de aarde. Zijn dode lichaam werd verzorgd, maar wat er met zijn levende ziel na de dood gebeurde, wist geen van zijn familieleden en vrienden! Jezus openbaarde wat er na de dood gebeurde. De rijke man opende zijn ogen in “Hades”, het Griekse woord voor drie mogelijkheden, afhangende van de context:

- *de toestand* waarin de ziel van het lichaam gescheiden is
- *de plaats* waar de gestorven lichamen van alle mensen begraven worden (het graf)
- *de plaats* waar de levende zielen van ongelovigen geworpen worden (de hel).

In dit verband opent de rijke zijn ogen in de hel, omdat zijn ziel daar in angst en pijn gefolterd werd.

De onomkeerbare bestemming voor de mens. Hoewel de rijke man Abraham en Lazarus op een afstand kon zien en het gesprek tussen Abraham en de rijke man respectvol was (zij spraken elkaar aan als “vader” en “zoon”), bracht dit geen verlichting voor zijn lijden. De rijke man toonde dat zijn aard en karakter helemaal ongewijzigd bleef. Hij bleef Lazarus als een slaaf beschouwen die hem een gunst moest bewijzen al had hij niets gedaan om het leed van Lazarus te lenigen! Hij smeekte Abraham om Lazarus naar hem te sturen om zijn pijn te verlichten!

Abraham weigerde omdat dat ongepast en onmogelijk was! Ten eerste was het ongepast, omdat het rechtvaardig was dat de rijke man gestraft werd voor zijn onbarmhartige leven. Hij had op de aarde de verkeerde prioriteiten. Hij had niets nuttigs gedaan tegenover zijn medemens en hij had God niet verheerlijkt. Ten tweede was het onmogelijk! Oversteken van de hemel naar de hel is voor eeuwig onmogelijk! In Israël zijn er diepe ravijnen en Jezus gebruikt een

ravijn als een symbolische voorstelling dat het volkomen onmogelijk is om het eeuwige lot van een gestorven mens te wijzigen! Het ravijn tussen de hemel en de hel kan niet overbrugd worden.

De enige waarschuwing aan de mens. Toen pleitte de rijke man bij Abraham om Lazarus als een bode naar zijn broers op de aarde te sturen om hen te waarschuwen niet in de hel terecht te komen. Zij zouden hem later kunnen verwijten voor zijn slechte voorbeeld op de aarde! De rijke man bleef zelfzuchtig, want hij dacht alleen aan zijn eigen familie en niet aan al de andere mensen op de aarde!

Abraham antwoordde dat de mensen op de aarde de Wet (Mozes) en de Profeten hadden om naar te luisteren. Het Oude Testament leert het tegengestelde van het leven van de rijke man. De Bijbel spoort alle mensen aan om in God te vertrouwen, andere mensen lief te hebben en vooral om voor de niet-bevoorrechte mensen die op de aarde veracht worden, te zorgen.

De rijke man zei dat zijn familie zich zou bekeren als iemand uit de dood zou opstaan om hen te waarschuwen. Hij had ongelijk, omdat toen Jezus de broer van Maria en Martha (ook Lazarus) uit de dood opgewekt had, bekeerden een groot aantal van mensen zich niet. Integendeel namen zij deel aan een complot om deze Lazarus weer te doden (Johannes 12:10) en waren meer dan ooit van plan om Jezus Christus te doden (Johannes 11:47-50). Ook nadat Jezus Christus uit de dood opgestaan was, weigerden veel mensen om in Hem te geloven (Handelingen 4:2; 17:18). Abraham antwoordde de rijke man dat als zijn familie en anderen niet willen luisteren naar de woorden in de Bijbel, zij ook niet zouden luisteren naar de woorden van een mens die vanuit de dood naar hen toekomt!

2. Bestudeer het verband en bepaal de elementen van de gelijkenis.

Ontdek en bespreek. Wat is de aanleiding, het verhaal en de uitleg of toepassing van deze gelijkenis?
Aantekeningen.

(1) De aanleiding van de gelijkenis staat in Lukas hoofdstukken 15 en 16.

In Lukas 15 vertelde Jezus drie gelijkenissen: van het verloren schaap, de verloren penning en de verloren zoon. Daarin leerde Hij mensen de houding van God tegenover verloren mensen in de wereld. Dit deed hij in tegenstelling tot de houding van de Farizeeën tegenover tollenaars en zondaars. In deze drie gelijkenissen bracht Jezus de zondige houding tegenover mensen aan het licht!

In Lukas 16 vertelde Jezus twee gelijkenissen: van de onrechtvaardige rentmeester en de rijke man en de bedelaar Lazarus. In de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester bracht Jezus het zondige gebruik van materiële bezittingen aan het licht. En in de gelijkenis van de rijke man en de bedelaar Lazarus bracht Jezus de zondige houding tegenover materiële bezittingen (geld) en mensen aan het licht! De rijke die met zijn rijkdom liep te pronken heeft geen enkel vriend door middel van zijn rijkdom (bezittingen) gemaakt (Lukas 16:9). Hij werd misschien wel door mensen geëerd, maar was verfoeilijk in de ogen van God (Lukas 16:15). Hij was precies het tegenovergestelde van de barmhartige Samaritaan (Lukas 10:30-37).

(2) Het verhaal van de gelijkenis staat in Lukas 16:19-31.

(3) De uitleg of toepassing van de gelijkenis wordt niet gegeven.

De uitleg of toepassing moet uit het verhaal of verband afgeleid worden.

3. Bepaal welke details in het verhaal van de gelijkenis relevant zijn.

Ontdek en bespreek. Welke details in het verhaal van deze gelijkenis zijn echt relevant?
Aantekeningen.

(1) Allegoriseren. Een gelijkenis als een allegorie uitleggen.

Een voorbeeld van een verkeerd uitleg wordt door Gregorius de Grote (540-604 n.C.) gegeven. Hij legde de gelijkenis als een allegorie uit. Omdat zijn uitleg niet uit het verband afgeleid kan worden, moeten we het verwerpen.

Zijn uitleg is als volgt: “De rijke man vertegenwoordigt de Joden, die graag een uiterlijk vertoon van hun godsdienst en vroomheid maken en de wet voor hun eigen nutteloze motieven misbruiken. Lazarus met zijn zweren vertegenwoordigt de niet-Joden (de heidenen) die zich schaamden om hun zonden te belijden. De hoogmoedige Joden weigerden de niet-Joden tot de kennis van de Wet toe te laten. En de honden vertegenwoordigden de verkondigers die met hun verkondiging van Gods Woord en te luisteren naar de biecht de zielen van mensen genezen.”

Terwijl de allegorische uitleg van Gregorius niet aangenomen kan worden, is er veel te zeggen over zijn morele uitleg van deze gelijkenis. Gregorius waarschuwde tegen het uiterlijke vertoon van bezittingen en verheerlijkte de deugd van armoede. Hij spoorde zijn toehoorders aan om geen kans voorbij te laten gaan om barmhartigheid te bewijzen. Hij zei, “Leer om alle dingen op de aarde te verachten; zie neer op alle voorbijgaand eerbetoon van mensen en zoek naar de eer die blijft. Respecteer alle arme mensen die je tegenkomt en als je ziet dat de wereld hen negeert, behandel hen dan als vrienden van God. Deel je rijkdom met hen ... Waarom ben je zo traag bij het geven ... als alles wat je aan de armen op de aarde geeft, aan Hem Die in de hemel woont gegeven wordt?”

(2) De details die niet relevant zijn.

Jezus geeft aan geen van de volgende details enige essentiële of relevante betekenis. De toestand van gestorven mensen na de dood en de communicatie tussen hen worden letterlijk weergegeven om een levendige voorstelling te scheppen. Maar we kunnen deze details beter niet letterlijk uitleggen. Bijvoorbeeld: “het opslaan van zijn ogen” en “het zien van Abraham” (vers 23), “het dopen van de top van zijn vinger in water en het verkoelen van zijn tong” (vers 24). Deze details worden niet letterlijk bedoeld, maar bevorderen het verhaal van de gelijkenis. We moeten ook niet concluderen dat mensen in de hel met mensen in de hemel kunnen communiceren. Dergelijke bijzonderheden bevorderen alleen het verhaal, maar verwijzen niet naar specifieke waarheden.

(3) De details die relevant zijn.

Niettemin leert deze gelijkenis bepaalde waarheden over wat er na de dood gebeurt, omdat deze waarheden ook in andere Bijbelgedeelten geleerd worden. Het feit dat mensen die gestorven zijn, niet slapen, maar ten volle bij bewustzijn zijn, is relevant.

Dat bepaalde mensen behouden zijn en in de hemel bij God zijn, terwijl anderen in de hel pijn lijden, is een relevant detail. Dat God zogenaamde communicatie van levende mensen met de geesten van gestorven mensen verbiedt (Deuteronomium 18:9-13) is een relevant detail. Dat God communicatie van gestorven geesten met levende mensen op de aarde onmogelijk verklaart (Job 14:21; Prediker 9:5-6; Jesaja 63:16), is een relevant detail! God wil dat alle levende mensen naar Zijn woorden in de Bijbel luisteren en niet naar de geesten van doden en waarzeggers met hun gelispel en geprevle (Jesaja 8:19-20)!

Een rijke man die in luxe leeft. Dit is een relevant detail. Rijk zijn is niet zondig, maar zelfzuchtig zijn en je rijkdom niet voor anderen inzetten, is zondig. De rijke man werd niet veroordeeld, omdat hij iets slechts gedaan had, maar omdat hij naliet iets goeds aan zijn naaste te doen!

Lazarus wordt door engelen in de schoot van Abraham gedragen. Dit is een relevant detail. Abraham vertegenwoordigt “de vader van alle gelovigen” (Romeinen 4:11)! Het feit dat de bedelaar naar de schoot van Abraham gebracht werd, verwijst naar het feit dat hij in de hemel verwelkomd werd. De geesten van de gestorven christenen zijn bij God in de hemel (Hebreeën 12:22-23). Het feit dat Jezus de bedelaar de naam “Lazarus” (betekent: “God heeft geholpen”) geeft, is een relevant detail. Het toont aan dat de bedelaar ondanks zijn aardse lijden, in God geloofde.

In de hel lijdt de rijke man vreselijke pijn. Dit is een relevant detail. In harmonie met het onderricht in de rest van de Bijbel, bestaat de hel echt en vertegenwoordigt de plaats voor de eeuwige bestemming van mensen die niet in Jezus Christus geloven en de ongerechtigheid doen.

Een grote kloof die niemand kan overbruggen. Dit is een relevant detail. In overeenstemming met het onderricht in de rest van de Bijbel, wordt de eeuwige bestemming van mensen (hemel of hel) al bepaald terwijl zij nog op de aarde leven. Het wordt bepaald door zijn geloof in Jezus Christus en door hoe hij als gelovige op de aarde leeft. Deze bestemming is absoluut onomkeerbaar! Na de lichamelijke dood is er geen kans meer om voor Jezus Christus te kiezen!

4. Bepaal de belangrijke boodschap van de gelijkenis.

Bespreek. Wat is de belangrijke boodschap van deze gelijkenis?

Aantekeningen.

De gelijkenis van de rijke man en de bedelaar Lazarus in Lukas 16:19-31 gaat over “aardse bezittingen in Gods Koninkrijk”.

De belangrijke boodschap van deze gelijkenis is de volgende: “De gevolgen van de levensstijl van een mens voor zijn dood op deze aarde zijn onomkeerbaar na zijn dood! Zijn eeuwige bestemming (hemel of hel) wordt bepaald door in wie hij geloofde en wie hij diende in deze wereld voor zijn dood! God houdt een mens verantwoordelijk voor hoe hij omgaat met vooral de niet-bevoorrechte mensen in deze wereld en hoe hij omgaat met zijn materiële bezittingen.”

Het delen van je aardse bezittingen met de niet-bevoorrechte mensen is één van de fundamentele kenmerken van Gods Koninkrijk. De burgers in Gods Koninkrijk hebben een levensstijl (levenswandel) “waardig de roeping waarmee zij geroepen zijn” (Efeziërs 4:1). Met betrekking tot de materiële bezittingen roept God christenen om te delen en te geven, barmhartig te zijn en te zorgen.

5. Vergelijk de gelijkenis met vergelijkbare Bijbelgedeelten.

(1) Hoe kun je wat deze Bijbelgedeelten leren vergelijken met wat deze gelijkenis leert?

Lees Psalm 119:105; 1 Korintiërs 10:6,11; Efeziërs 4:32 tot 5:2.

De hele Bijbel, zowel het Oude als het Nieuwe Testament, toont hoe God wil dat mensen leven. Er staat veel over het onderricht en persoonlijke voorbeeld van Jezus Christus en hoe Hij wil dat christenen leven. De rijke man negeerde dit alles!

(2) Theorieën over leven na de dood.

Zie handleiding 5, supplement 2.

C. EEN SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKE ONDERWIJZINGEN OF LESSEN VAN DE GELIJKENISSEN OVER AARDSE BEZITTINGEN IN GODS KONINKRIJK.

Bespreek. Wat leert Christus over wat christenen moeten *weten, geloven, zijn en doen?*

(1) Alle mensen moeten weten hoe God is.

Één van de belangrijke lessen van deze gelijkenissen is dat de God van de Bijbel alle mensen verantwoordelijk houdt voor hoe zij omgaan met vooral de niet-bevoorrechte mensen in deze wereld en hoe zij hun aardse bezittingen (geld) gebruiken in deze wereld. De gevolgen van hun levensstijl op de aarde vóór de dood is onomkeerbaar ná de dood! De finale bestemming van een mens (hemel of hel) wordt al bepaald voordat zij sterven door in Wie zij geloven en hoe zij Hem dienen (Matteüs 6:24; 25:34-46).

(2) Christenen moeten weten hoe zij behoren te zijn.

Nog een belangrijke les van deze gelijkenissen is dat God toont hoe christenen moeten leven. Zij moeten niet voor zichzelf leven, maar voor de God van de Bijbel en andere mensen. Zij moeten in volledige afhankelijkheid van God leven, vooral m.b.t. het eeuwige leven en m.b.t. hun aardse bezittingen. God wil dat christenen gevoelig blijven voor de noden en behoeften van de niet-bevoorrechte mensen in deze wereld en dat zij barmhartigheid aan hen bewijzen.

5	GEBED (8 minuten) [REACTIES]
GEBED IN ANTWOORD OP GODS WOORD	

Bid met elkaar als antwoord op wat God zegt. Laat iedereen in de kring om de beurt kort (in één of twee zinnen) bidden en naar God toe reageren op wat hij in deze bijeenkomst van Hem leerde.

6	VOORBEREIDING (2 minuten) [OPDRACHTEN]
VOOR DE VOLGENDE BIJeenKOMST	

Deel de voorbereiding voor de volgende keer uit op een strookje papier of laten de groepsleden het opschrijven.

1. Toewijding. Wijd je toe om steeds discipelen te maken, de gemeente van Jezus Christus op te bouwen en het Koningschap van Jezus Christus te verkondigen.
2. Verkondig, onderricht of bestudeer de gelijkenis van “de rijke dwaas” en de gelijkenis van “de rijke man en de bedelaar Lazarus” samen met een persoon of een kleine groep mensen.
3. Persoonlijke tijd met God. Heb stille tijd met God uit ongeveer een half hoofdstuk per keer uit **Jesaja 41, 42, 45 en 46**. Maak gebruik van het uitgekozen Bijbelvers of de favoriete waarheid methode en maak korte aantekeningen.
4. Memorisatie. **Repeteer** elke dag de laatste vijf Bijbelverzen uit Romeinen die je uit je hoofd geleerd hebt. (11) Romeinen 8:1, (12) Romeinen 8:38-39, (13) Romeinen 10:9-10, (14) Romeinen 10:12, (15) Romeinen 10:17.
5. Bijbelstudie. Bereid de volgende Bijbelstudie thuis voor. **Romeinen 10:1-21**. Maak gebruik van de vijf stappen methode en maak korte aantekeningen.
6. Gebed. Bid voor iemand of iets deze week en zie uit naar wat God doet (Psalm 5:4).
7. Houd je aantekeningen in je notitieboek goed bij. Doe dat ook met je aantekeningen over stille tijd, memorisatie, deze gelijkenis en deze voorbereiding.